

Alternatywą dla trawnika z siewu jest gotowa trawa z rolki. Choć daje niemal natychmiastowy efekt, nie zawsze może zastąpić darń zakładaną w tradycyjny sposób. Nie wystarczy też jedynie rozwinąć ją niczym dywan, aby się przyjęła i rosła zdrowo.

Nareszcie zielono

fot. Archiwum BD

■ Trawnik z siewu czy z rolki?

Małgorzata Cuch

Wybór między trawnikiem z siewu i z rolki bywa trudny. Drugi sposób, choć coraz popularniejszy, wcale nie wyeliminował tradycyjnego sposobu zakładania murawy, bo gotowa darń jest po prostu droga. Jeśli jednak zdecydujemy się na taki ekspresowy trawnik, pamiętajmy, że można wybierać między darnią produkowaną na folii i wycinaną z gruntu.

Aby ułatwić sobie wybór między murawą z siewu i z rolki, warto przeanalizować warunki na terenie, na którym ma powstać trawnik, a także przewidywany sposób jego użytkowania.

Warunki na działce

Wielkość terenu

Trawnik z rolki warto brać pod uwagę, jeśli ma on niewielką powierzchnię. **Na dużych działkach taniej będzie założyć trawnik z siewu.**

Nachylenie

Na terenie nachylonym założenie trawnika z rolki jest łatwiejsze niż z nasion, które mogą być łatwo wypłukane przez deszcz lub podczas podlewania, jeśli nie przemiesza się ich starannie z glebą i nie zwałuje (wypłukiwanie nasion zależy też częściowo od spistości wierzchniej warstwy gleby, mniejsza szansa na ich wypłukanie jest na glebie gliniastej).

Nasłonecznienie i wilgotność

Trawnik z siewu. Trawa najlepiej rośnie w pełnym słońcu i wtedy, gdy w podłożu ma pod dostatkiem wilgoci. Na obszary zacienione trzeba wybierać mieszanki traw odpornych na zacienienie. Są też mieszanki na gleby ubogie i suche czy skarpy.

Darń z rolki. Najczęściej jest produkowana z mieszanek przystosowanych do

▶ Rodzaje darni z rolki

Z folii. Jest to trawa wysiewana na 2–3-centymetrowej warstwie torfowego podłoża ułożonego na folii. Po 2–3 miesiącach od wysiewu młodą, delikatną darnią tnie się na pasy o wymiarach 50 × 200 cm (taki pas waży ok. 15 kg) i w tej postaci sprzedaje.

Z gruntu. Trawę wysiewa się na kilkuhektarowych farmach na piaszczysto-gliniastym podłożu. Po minimum osiemnastu miesiącach pielęgnacji darń zdejmuje się z gruntu maszynami ciągnikowymi, które tną ją na prostokątne kawałki o wymiarach 40 × 200 × 2 cm lub 45,5 × 220 × 2 cm. Rolka zwinięta z takiego kawałka waży 12–20 kg. Darń jest mocna i silnie rozkrzewiona, ale podczas wycinania darni jej system korzeniowy zostaje uszkodzony.

▲ Mieszanka nasion przeznaczona na trawniki intensywnie użytkowane powinna zawierać nasiona następujących traw: życica trwała, kostrzewa czerwona, kostrzewa trzcinowa, kostrzewa owcza i wiechlina łąkowa

warunków optymalnych (pełne nasłonecznienie i dostatek wilgoci), a więc nienadających się na stanowiska zacienione czy suche. Można co prawda zamówić darń odporną na takie warunki, ale na realizację takiego zamówienia będziemy czekać około dwóch miesięcy.

Użytkowanie

Najczęściej przy domach jednorodzinnych zakłada się trawniki ozdobne (dywanowe) lub rekreacyjne (użytkowe), po których się często chodzi i gdzie zwykle bawią się dzieci. Rzadziej zakłada się trawniki sportowe, które wymagają intensywnej pielęgnacji, lub łąki kwietne. Trawnik powinien być przystosowany do przewidywanego sposobu jego użytkowania przez odpowiedni dobór mieszanek traw (ich gatunki różnią się na przykład odpornością na deptanie czy bardzo krótkie koszenie).

Najbardziej uniwersalne są **tawniki z siewu**. Łatwiej je przystosować do przewidywanego sposobu użytkowania. **Oprócz mieszanek nasion przeznaczonych na trawniki rekreacyjne i ozdobne można też kupić mieszanki specjalne – na przykład na intensywnie użytkowane trawniki sportowe**, czy mieszanki do tworzenia łąki kwietnej. **Darń z rolki** przeznaczona jest zwykle na trawniki rekreacyjne i ozdobne.

Okres zakładania

Trawnik z siewu. Najlepsze terminy siewu to przełom kwietnia i maja oraz przełom sierpnia i września. Najodpowiedniejsza jest wtedy wilgotność i temperatura, a ryzyko wystąpienia suszy czy przymrozków, bar-

▲ Darń z siewu i układana z rolek wymagają podobnej pielęgnacji (koszenia, nawadniania, nawożenia, wygrabiania martwych części roślin, wertykulacji, aeracji i piaskowania), zapewniającej trawie zdrowy i piękny wygląd

Koszt trawnika z siewu to 5–20 zł/m², natomiast z rolki – 20–40 zł/m²

dzo groźnych dla kiełkujących nasion, jest niewielkie. Trawnik z siewu można zakładać również w innych miesiącach, np. letnich, jednak trzeba go wtedy bardzo intensywnie podlewać.

Trawnik z rolki. Najlepiej zakładać go we wrześniu lub październiku, bo niska temperatura i częste deszcze sprzyjają ukorzenieniu się traw. Jednakże nie ma też przeszkód, by zakładać taki trawnik w innym okresie sezonu wegetacyjnego: nawet późną jesienią (darń jest dość odporna na przymrozki) czy latem (bo ma silny system korzeniowy).

Uwaga! Latem nie poleca się układać darni z gruntu, bo jest podatna na przesuszenie.

Kiedy można wejść na trawnik?

Trawnik z siewu. Nasiona kiełkują mniej więcej po 2 tygodniach, pod warunkiem że trawnik jest w tym czasie podlewany (bez

podlewania kiełkowanie może się znacznie opóźnić, a część nasion – obumrzeć). Po wykiełkowaniu trawy nie powinno się na nią wchodzić aż do pierwszego koszenia. Na gęstą murawę odporną na deptanie trzeba czekać kilka miesięcy i w tym czasie kosić ją dwa razy w tygodniu.

Trawnik z rolki. Jest efektywny wkrótce po rozłożeniu, ale potem jego wygląd zależy od tego, jak szybko ukorzeni się w nowym miejscu:

■ **darń z folii** ukorzenia się w kilka dni po rozłożeniu (można to sprawdzić, próbując ją lekko unieść nad podłoże). Ryzyko wyschnięcia w okresie ukorzenia jest niewielkie, choć oczywiście trawa wymaga odpowiedniego nawadniania w razie suszy. Po ułożonej darni można chodzić od razu, ale intensywne korzystanie nie jest wskazane (należy odczekać jeszcze kilka dni);

▶ Przygotowanie podłoża pod trawnik

Jest zawsze takie samo, niezależnie od rodzaju trawnika. Zaczynamy od oczyszczenia podłoża z kamieni, korzeni i pozostałości po budowie, usuwamy też chwasty wieloletnie. Trawy najlepiej rosną w glebie lekko kwaśnej (pH 5,5–6,5), lekkiej i próchnicznej. Jeśli podłoże jest zbyt kwaśne, posypujemy je wapnem lub kredą, jeśli gliniaste – dodajemy do niego piasku, a jeśli piaszczyste – kompostu. Gdy w ogrodzie ziemia jest nieurodzajna, najlepiej rozłożyć na niej około 10 cm warstwę żyznej gleby. Około trzech tygodni przed siewem rozkładamy nawóz wieloskładnikowy lub nawóz do trawników. Na koniec teren należy wyrównać (np. łatą drewnianą) i zwałować.

▶ Etapy zakładania trawnika z siewu

Zakup nasion. Do obsiania powierzchni 100 m² potrzeba 2–3 kg nasion, ale ze część z nich zwykle wyjadają ptaki, warto kupić około 10% więcej nasion, aby był zapas na dosiewanie trawy w pustych miejscach. Jeśli trawnik zakładamy na małej powierzchni, obsiany teren można zabezpieczyć siatką, którą rozwiesza się ok. 10 cm nad ziemią, jeśli jednak powierzchnia jest duża – lepiej gęściej posiać trawę (4–5 kg nasion na 100 m²).

Siew. Przeprowadzamy go w dzień bezwietrzny i pochmurny, wysiewając nasiona krzyżowo: połowę idąc wzdłuż terenu, połowę – w poprzek. Przed siewem (a także co jakiś czas w trakcie pracy) nasiona należy dokładnie wymieszać. Mały teren można obsiać ręcznie, do większego lepiej użyć siewnika do nasion i nawozów, który zapewnia równomierny siew. Po wysianiu nasiona przysypujemy maksimum 2-centymetrową warstwą przesianej ziemi kompostowej lub mieszamy je grabiami z wierzchnią warstwą gleby.

Wałowanie. Zabieg ten ma na celu dociśnięcie nasion do ziemi, dzięki czemu łatwiej będą pobierać wodę z podłoża. Wałowanie zapobiegnie także wywiewaniu nasion przez wiatr i wymywaniu ich przez deszcz.

Podlewanie. Trawniki podlewamy rozproszonym strumieniem wody, tak by nie wypłukać nasion.

▲ Darń w rolkach można przechowywać najwyżej jedną dobę: rolki należy umieścić w cieniu na pryzmie złożonej nie więcej niż z pięciu warstw. Dłuższe przechowywanie może prowadzić do przesuszenia korzeni traw lub zaparzenia źdźbeł

▲ Płatki darni należy ułożyć ściśle jeden przy drugim, a połączenia płatów w sąsiadujących rzędach powinny się mijać jak spoiny cegieł w murze

◀ Zarówno trawnik z rolki – po ułożeniu, jak i z siewu – po wysianiu nasion, wałujemy za pomocą walca o wadze nieprzekraczającej 90 kg, pracując w dwóch prostopadłych kierunkach, a następnie obficie podlewamy

■ **darń z gruntu** ma skracane (nawet o połowę) korzenie, kiedy jest oddzielana od podłoża. Opóźnia to jej ukorzenienie na nowym miejscu, a więc łatwiej może dojść do jej przesuszenia. Po trawniku z darni można chodzić dopiero po dwóch tygodniach od jego ułożenia.

Koszty

Zależą od wielkości trawnika (im większy, tym taniej wypada każdy metr kwadratowy), od ukształtowania terenu (droższe jest zakładanie trawnika na pochyłościach), a jeśli to trawnik z rolki – także od rodzaju dar-

▶ Jak się zakłada trawnik z rolki?

Układanie płatów darni nie jest skomplikowaną czynnością, ale to bardzo ciężka praca. Jeden pracownik może w ciągu dnia ułożyć 100 m² trawnika. Pracę tę najlepiej zaplanować na jeden dzień, bo przetrzymywanie darni w rolkach może doprowadzić do jej zniszczenia.

Zakup darni. Dobrej jakości darń jest intensywnie zielony, bez chwastów i ma gęste, białe korzenie. Jej płatki powinny mieć jednokowe wymiary (co ułatwia ich układanie) i nie powinna się z nich osypywać ziemia. Nie powinny też rozpadać się po uniesieniu za jeden koniec: jeśli tak się dzieje, darń jest przesuszony i będzie się trudniej przyjmować. Warto kupić ok. 5% więcej darni, niż wynika z obliczeń – na ewentualne doszukiwanie.

Układanie. Darń najlepiej układać od razu po przywiezieniu. Przed ułożeniem każdego kolejnego pasa darni fragment terenu, jaki ma być nią przykryty, należy dobrze podlać rozproszonym strumieniem wody, co zagęści podłoże i przyspieszy ukorzenianie się trawy.

Układanie dobrze jest rozpocząć wzdłuż ściany budynku lub wzdłuż ogrodzenia. Rolki rozwija się tak, by w każdej z nich źdźbła trawy skierowane były w tę samą stronę (wszystkie „z włos” lub wszystkie „pod włos”), dzięki czemu trawnik będzie wyglądał jednolicie. Po ułożeniu kilku pasów darni delikatnie dociska się je do podłoża grabiami lub ubijakiem drewnianym, by nie pozostały pod nimi pęcherze z powietrzem.

Prace końcowe. Brzegi trawnika przycina się (np. ostrym nożem), aby nadać mu odpowiedni kształt. Miejsca odciętych fragmentów uzupełnia się ziemią, by uchronić krawędzie darni przed wysychaniem. Ułożony trawnik wyrównuje się przez wałowanie, po czym całość obficie podlewa (aby sprawić, czy jest dostatecznie podlany, można unieść brzeg płata: powinien być na wskroś przesiąknięty wodą).

Po podlaniu w niektórych miejscach mogą ukazać się przerwy między płatami: należy je wypełnić torfem i obsiać mieszanką traw lub uzupełnić klinami z darni.

ni. Oczywiście wydatki można ograniczyć, jeśli prace wykonuje się samodzielnie, wtedy podstawowym wydatkiem są nasiona: 1 kg nasion mieszanki trawnikowej (wystarczy na obsianie ok. 40 m² gruntu) – 15–25 zł.

► Ile z tym roboty?

Podlewanie

Systematycznego podlewania wymaga zarówno trawnik z siewu, jak i układany z gotowej darni. Kiełkujące nasiona nie znoszą suszy, dlatego podłoże powinno być stale wilgotne, dopóki wszystkie gatunki traw nie wykiełkują. Nie należy też dopuszczać do przesuszania **świeżo ułożonej darni**: zaniedbanie podlewania w czasie upałów może spowodować jej zniszczenie. W pierwszym tygodniu po rozłożeniu płatów podlewa się je codziennie, w następnym – co 2–3 dni.

Uwaga! Z podlewaniem nie należy przesadzać: zbyt duża wilgotność hamuje rozwój korzeni, bo utrudnia dostęp powietrza.

Każdy dojrzały trawnik należy podlewać systematycznie rozproszonym strumieniem – tak długo, aż ziemia będzie wilgotna do głębokości około 15 cm, a następnie powtarzać

podlewanie, gdy wierzchnia warstwa wyschnie na głębokość kilku centymetrów.

Koszenie

Pierwsze koszenie **tawnika z siewu** przeprowadza się, gdy źdźbła osiągną ok. 8 cm długości: skraca się je wtedy o 1–1,5 cm. Kolejne dwa, trzy razy kosi się podobnie, a potem coraz niżej aż do wysokości 3–6 cm.

Pierwsze koszenie **tawnika z rolki** przeprowadza się, gdy trawa dobrze się ukorzeni, a więc co najmniej trzy tygodnie od ułożenia.

Koszenie dojrzałego tawnika rozpoczyna się w kwietniu, gdy źdźbła osiągną wysokość 8–10 cm (prycinamy je do wysokości 2–3 cm). Od połowy maja do końca czerwca (okres intensywnego wzrostu trawy) powinno się kosić trawnik co 3–4 dni lub raz w tygodniu (choć dopuszczalna jest nawet 2–3-tygodniowa przerwa) i zaprzestać koszenia w okresie suszy. Wysokość źdźbeł regularnie koszonego

tawnika powinna wynosić 3–6 cm. Od września koszenie powinno być rzadsze, a w drugiej połowie października, po wygrabieniu z tawnika ostatnich opadłych z drzew liści, kosi się go ostatni raz w sezonie (trawę tnij się wyżej – na wysokość 5–7 cm).

Nawożenie

Niepotrzebne jest nawożenie tawnika z rolki w pierwszym sezonie, bo w trakcie uprawy darni na sprzedaż jest ona bardzo intensywnie zasilana. Nowy trawnik z siewu należy zasilć po raz pierwszy wczesną jesienią. W kolejnych sezonach, zarówno trawnik z rolki jak i z siewu, nawozi się wiosną i w drugiej połowie lata – uniwersalnym nawozem wieloskładnikowym lub nawozem do tawników. Jesienią można zastosować nawóz zimowy (z małą ilością azotu). Nawożenie wykonuje się po deszczu lub podlewaniu, gdy źdźbła trawy są już suche.

Koszt **tawnika z siewu** (materiał i robocizna – wraz z przygotowaniem podłoża): 5–20 zł/m².

Koszt **tawnika z rolki** (materiał i robocizna – wraz z przygotowaniem podłoża): 20–40 zł/m², w tym darń:
■ z folii: 8–15 zł/m²;

■ z gruntu: 5–8 zł/m².

Do ceny darni trzeba też doliczyć koszt transportu i robocizny (chyba że chcemy ułożyć ją sami). ■

REKLAMA

generator
zieleni
anna grąiewicz

OFERTA FIRMY:

inwentaryzacja i gospodarowanie zielenią istniejącą • projekt koncepcyjny • projekt budowlany
projekt przetargowy • projekt wykonawczy • nadzór autorski na budowie

TERENY PRYWATNE

- ogrody przydomowe
- zielen na tarasach, balkonach
- zielen we wnętrzach

TERENY PUBLICZNE

- osiedla mieszkaniowe
- zielen przy budynkach biurowych
- zielen przy budynkach użyteczności publicznej
- zielen przy obiektach sportowych
- parki, zieleńce, skwery
- zielen przy drogach
- zielen na placach zabaw

